

ДО ЧИНОВНИКА ЙОВАН И.: ЗА ТРИТЕ НАЙ-ВЕЛИКИ НЕЩА В ЖИВОТА

Поставили сте ми три въпроса, а именно:

1.

Коя е най-великата мисъл, достойна за човека?

2. Коя е най-великата грижа, достойна за човека?

3. Кое е най-великото очакване, достойно за човека?

Мисълта за Божия промисъл в човешкия живот е най-великата мисъл, достойна за човека.

Грижата за спасението на душата е най-великата грижа, достойна за човека.

Очакването на смъртта е най-великото очакване, достойно за човека.

Как трябва да размишляваме за Божия промисъл в човешкия живот? За мяра трябва да се вземе Божият нравствен закон. Съобразно тази мяра трябва да разглеждате всичко, което се случва в живота на хората, които познавате и с които сте свързан. Най-важно от всичко е да изследвате нравствените причини за онова, което се случва на някого. Това не винаги е лесно, защото понякога причините са отдалечени и скрити в далечното минало на човека, а понякога и в миналото на неговите родители. Християнската изповед се основава на откриването на тези причини. Псалмопевецът казва на Бога: *Размислям за Твоите заповеди и гледам Твоите пътища... (Пс. 118:15) Колко обичам Твоя закон. Цял ден размислям за него (Пс. 118:97)*. Защото Господните заповеди са в основата на всичко, което се случва на синовете Адамови. И Господният закон е светлина, която осветлява случващото се на всеки.

Как трябва да се грижим за спасението на душата си? Да не Ви изброявам; четете Евангелието и питайте Църквата. Няма по-ценно нещо на този свят от душата на човека. И точно това най-ценно нещо е единственото, което може да бъде спасено от гибел и смърт. Всичко останало, което не е самият човек, а е човешко, всичко, което човек цени и пази, неизбежно пропада и умира. Човешката душа е по-драгоценна от целия материален свят, по думите Христови: *Каква полза за човека, ако придобие цял свят, а повреди на душата си (Мат. 16:26; Марк 8:36)*. Следователно не може да има по-велика грижа, достойна за човека, от грижата за спасението на неговата душа.

Как трябва да очакваме смъртта? Така, както воинът го прави по време на война. Или както ученик, който усърдно се подготвя, очаквайки всеки момент учителят да го изпита. За непрестанното очакване на смъртния час ни напомня и Спасителят в притчата за

лекомисления богаташ, който си построил нови житници и се готвел за дълго земно благоденствие, докато изведнъж не му било казано: *Безумнико, нощес ще ти поискат душата; а това, що си приготвил, кому ще остане?* (Лук. 12:20)

Защо мисълта за Божия промисъл в човешката съдба е най-великата мисъл, достойна за човека? Защото тя му носи мъдрост и блаженство.

Защо грижата за спасението на душата е най-великата грижа, достойна за човека? Защото душата е най-ценното нещо на този свят и естествено, на това най-ценно нещо трябва да се посвети най-голямата грижа.

Защо очакването на смъртта е най-великото очакване, достойно за човека? Защото очакването на смъртта очиства съвестта и подтиква човека към всяко добро дело. Когато попитали един добър и благочестив човек какво в живота в най-голяма степен го е подтиквало към труд и добротворство, той отговорил: смъртта.

Тези три неща не се наблюдават при животните. Те са свойствени само на човека, и то на висшия тип човек. Всичко останало е общо за човека и животните.

Мир Вам и благословение от Бога!

Св. Николай Велимирович

„До изгонените от рая. Мисионерски писма“

Изд. „Покров богородичен“, София 2012 г.